

חוכן ע"י סוכל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

מנחות דף ט"ז ע"א

חשב בהקטרת הקומץ בלבד, או בהקטרת הלבונה בלבד על מנת לאכול שירים למחר, האם הוא פיגול?

שיתק בראשונה וחישוב בשניה	חישוב בראשונה ושיתק בשניה	
לא הוא פיגול	לרב: הוא פיגול ¹ לשמואל: לא הוא פיגול	לרבנן
הוא פיגול	הוא פיגול	לר' מאיר

מה הן סדר מ"ג ההזאות דפר ושעיר ביום הכפורים?

שעיר	פר		
8 הזאות	8 הזאות	על בין הבדים	ראשונה
8 הזאות	8 הזאות	על פרוכת ההיכל	שניה
4 הזאות מעורבים מפר ושעים ²		על ד' קרנות מזבח הפנימי	שלישית
7 הזאות מעורבים מפר ושעים		על טהרו של מזבח	

מנחות דף ט"ז ע"ב

פיגול בהולכת קומץ³ ולא פיגול בלבונה, מה הדין?

אליבא דרבנן שאין מפגלין בחצי מתיר	אליבא דר' מאיר דמפגלין בחצי מתיר	
הוא פיגול ⁴	הוא פיגול	לר' יוחנן - הולכה כקמיצה
לא הוא פיגול	הוא פיגול	לריש לקיש - הולכה כהקטרה

¹ ס"ל לרב דכל העושה על דעת הראשונה הוא עושה, ולכך הגם שלרבנן אין מפגלין בחצי מתיר והוא חשב רק בעבודה הראשונה שהיתה או הקטרת הקומץ או הקטרת הלבונה לאכול שירים למחר ובעבודה שניה שיתק, מ"מ אמרינן דגם את השניה עשה על דעת הראשונה בפיגול - וחשוב שפיגול בכל המתיר. [וכל זה דוקא שאותו אדם עשה את שתי העבודות, אבל בשני אנשים - שתי דעות - לרבנן לא הוא פיגול].

² ובגמ' בעמ' ב' מבואר בזה מחלוקת, ואיכא למ"ד דאין מערבים את דם הפר ודם השעיר לקרנות, ואי"כ צריך לתת ד' מתנות מפר וד' מתנות מהשעיר, ולשיטה זו יש מ"ז הזאות. ואיכא נמי מ"ד דס"ל מ"ח הזאות, וסברתו ששפיכת שיריים בחוץ מעכבת, ולכך גם היא חשובה ונמנית.

³ ר"ל כשמוליך את הקומץ להקטרה. אולם בהילוך לתת את הקומץ בכלי לקדשו, גם ר"ל מודה שלא פליגי רבנן דהוי פיגול, ולא חשוב חצי מתיר - כיון שאין מתן כלי בעבודת לבונה.

⁴ וביאר רבא את טעמו, דכיון שהולכה אינה עבודה שמעכבת - דאפשר להושיט, אי"כ ע"כ שאינה מתרת, ולכך חשובה לפגל בפני עצמה כגון בקומץ לבדו, ואין לומר בה עד שיפגל בכל המתיר שבה כמו בהקטרה, שכיון שאין זו עבודה המתרת.

חוכן ע"י סוכל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

מנחות דף ט"ז ע"ב - המשך.

הקטיר שומשום מהקומץ על מנת לאכול שומשום מהשירים למחר, וכן חשב בשומשום השני והשלישי עד שכילה כל הקומץ, לרב חסדא ורב המנונא ורב ששת, האם הוי דרך הקטרה או דרך אכילה בכך?

האם דרך הקטרה בכך?	האם דרך אכילה בכך?	
כן	כן	חד אמר - פיגול ⁵
לא	כן	וחד אמר - פסול ⁶
כן	לא	וחד אמר - כשר ⁷

⁵ ס"ל דכיון שמצטרפים כל השומשומים וחשוב דרך הקטרתו ואכילתו בכך - שפיר הוי מחשבת פיגול. וגם לרבנן דס"ל דאין מפגלין בחצי מתיר, היינו כשחישב רק בקומץ, אבל כאן לבסוף חשב בכל. וגם לרבי דס"ל לעיל שאין חצאין מצטרפין בשחט כבש אחד לאכול חצי זית מהלחם מחר, וכן חשב ג"כ בכבש השני, התם הא לא חזר למלא מחשבתו, דבכבש והחלה הראשונה שפיגל בהם בחצי זית לא חזר לחשוב בהם עוד, משא"כ כאן שלבסוף חשב בכל הקומץ.

⁶ דהיות שהוי דרך אכילה בכך אי"כ מחשבת הפיגול שחשב מחשבה היא, אלא כיון שאין דרך הקטרה בכך - לא חל הפיגול לחייב כרת, ומ"מ המנחה פסולה. וגם לר"מ שסובר שמפגלין בחצי מתיר, כאן יכול לסבור דלא הוי פיגול, דדוקא כשחישב בשיעור כזית הוי פיגול, אבל בשומשום שאין בו שיעור חשוב של הקטרה לא, [וראה בשטמ"ק אות ח'].

⁷ כלומר, דכיון שס"ל שאין דרך אכילה בכך, הרי שמחשבתו לאכול בדרך זו מחר לא הוי מחשבה, וכיון שס"ל ג"כ שדרך הקטרה בכך, אי"כ הוי הקטרה טובה והמנחה כשרה.